

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

T.C. SANTIAGO BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şili Pazarı ve Ticaret Fırsatları, Temmuz 2024

Selda Nil GÜNER, Ticaret Müşaviri

GENEL GÖRÜNÜM

Devlet Başkanı: Gabriel Boric (11 Mart 2022-2026)

Yönetimi: Başkanlık Tipi Cumhuriyet

Dili: İspanyolca

Para Birimi: Şili Pezосу (CLP)(1 USD : ~ 940 CLP);

Saat Dilimi: Standart saat (kış saati) UTC-04:00 (Nisan-Ağustos), Yaz saati UTC-03:00 (Eylül-Mart)

İsmi Aymara dilinde "dünyanın bitimi" anlamına gelen "chilli" kelimesinden gelen Şili, Güney Amerika'nın güneybatı kıyısında yer almakta olup, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında stratejik bir konuma sahiptir.

Arjantin ile 5.308 km, Bolivya ile 860 km ve Peru ile 171 km sınıra sahip ve 6.435 km kıyı uzunluğu bulunmaktadır.

GSYHİ (Milyar \$):333.7

KBGSYİH (\$): 16.616

2024 Büyüme Oranı: %2

Nüfus: 20.086.000

Yüzölçümü (Km²): 756.096

Başkent: Santiago

NÜFUS VE BÖLGELER

- Şili'de nüfus artış hızı %1, **yaş ortalaması** 35'tir.
- Ülkedeki **okur-yazarlık** oranı %97 olup, Şili eğitim standartlarının diğer Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslanınca daha iyi durumda olduğu görülmektedir.
- Nüfusun %10,8'i yoksulluk sınırının altında yaşamakta olup, **gelir dağılımı adaletsizdir**.
- Şili nüfusunun **%88'i kentlidir** ve toplam nüfusun %40'ı başkent Santiago ve çevresinde yaşamaktadır (16 adet bölge içerisinde, Valparaiso ve Bio-Bio yerleşim yoğunluğu olan diğer bölgeler).
- And Dağları'nın arasında kalan ovalarda ve Santiago'nun 100 km batısındaki liman şehri Valparaiso'da **yerleşim** yoğun iken; ülkenin kuzey ve güney uç noktalarına gidildikçe elverişsiz iklim koşulları sebebiyle nüfus yoğunluğu azalmaktadır.

ÖNEMLİ SEKTÖRLER

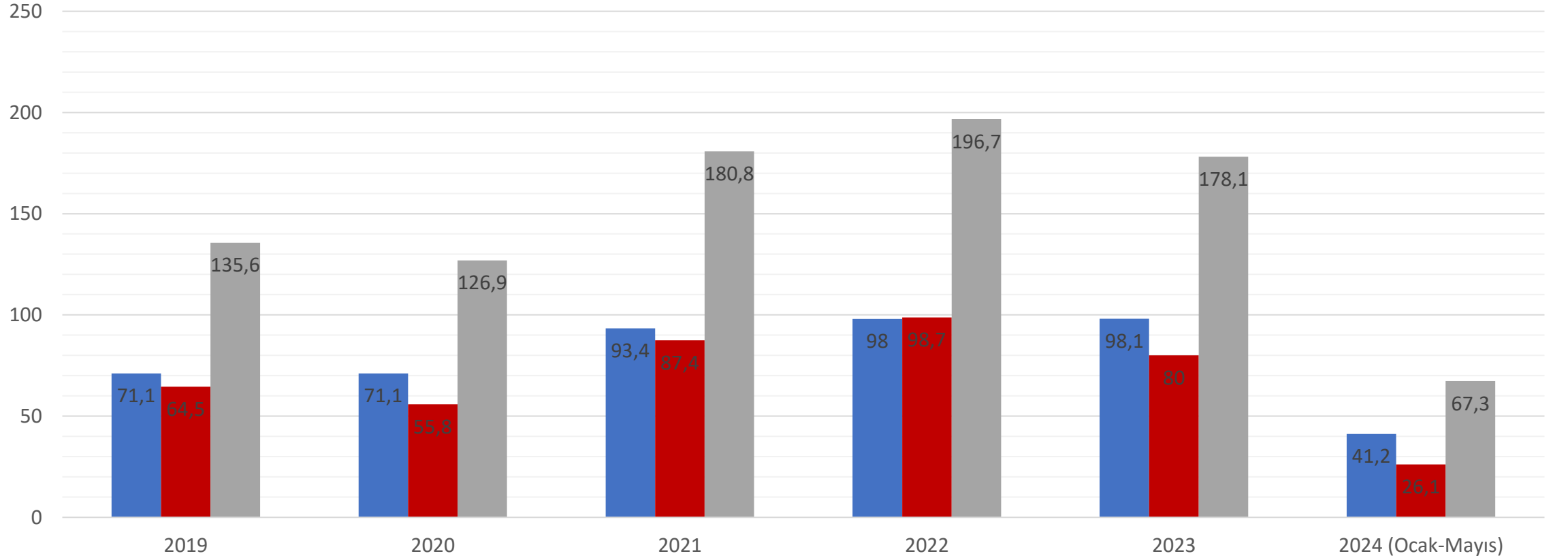
- **Madencilik;** Başta bakır olmak üzere, lityum, molibdenum, potasyum, gümüş, iyot
- **Tarım ve Hayvancılık;** Yaban mersini, sofralık üzüm, erik, kiraz, kurutulmuş elma, midye, alabalık, somon, balık unu, ceviz, kuru üzüm, dondurulmuş hindi eti ve dondurulmuş istavrit
- **Sanayi ve imalat;** Gıda işleme, kimya, ormancılık, deniz ürünleri, şarap
- **Hizmetler;** Bilgi teknolojileri, mühendislik, mimarlık, video oyunları ve görsel-işitsel prodüksiyon
- **Yenilenebilir Enerji;** Güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, yeşil hidrojen, lityum

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

Yıllara Göre Dış Ticaret, Milyar \$ (CIF)

■ İhracat ■ İthalat ■ Hacim

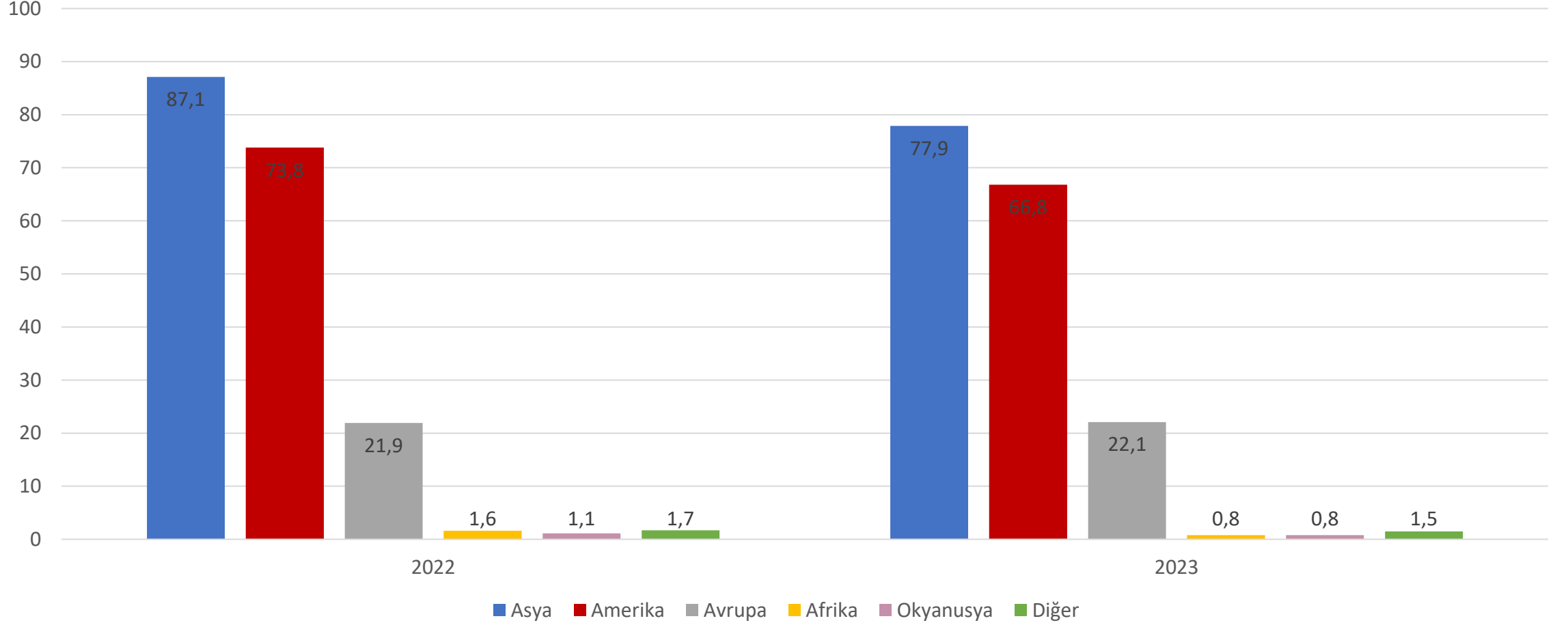

Kaynak: Aduanas de Chile-Şili Gümrük İdaresi

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

Kıtalara Göre Dış Ticaret, Milyar \$ (FOB)

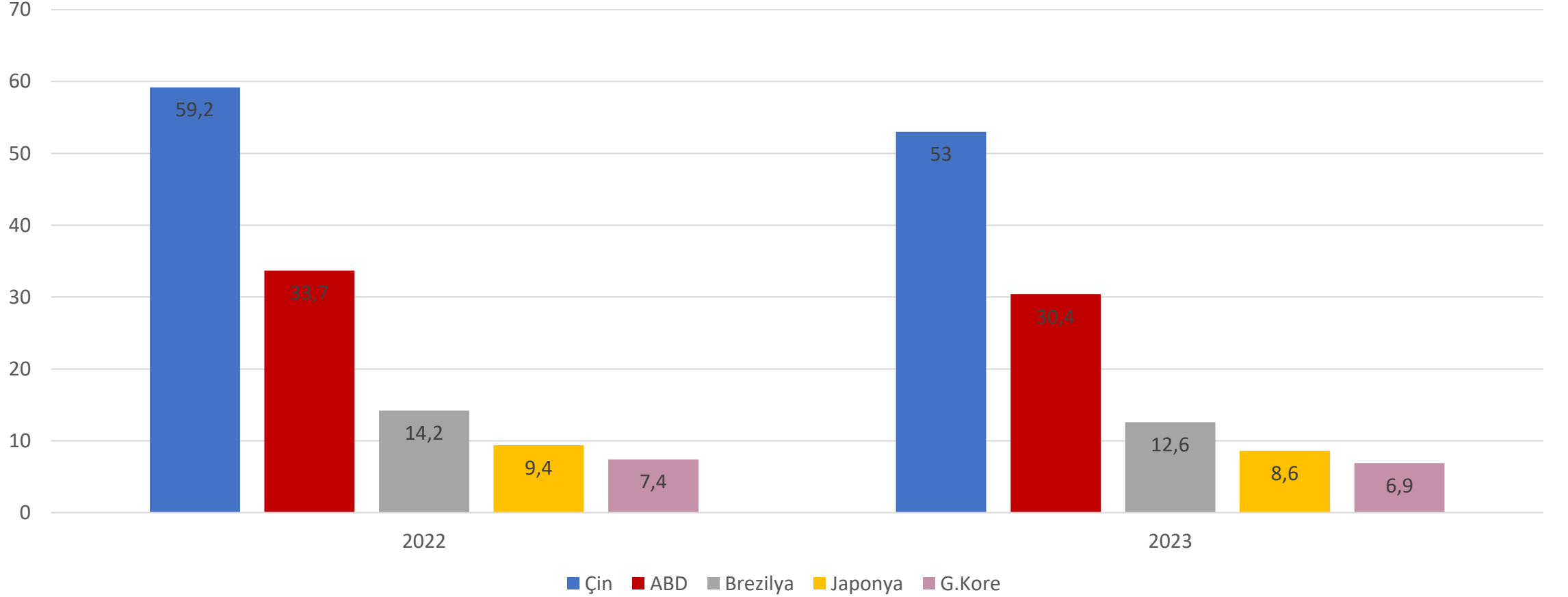

Kaynak: Aduanas de Chile-Şili Gümruk İdaresi

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

İlk 5 Ticari Partner, Milyar \$ (FOB)

Kaynak: Aduanas de Chile-Şili Gümrük İdaresi

ŞİLİ'NİN DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜRÜNLER

İHRACAT

- Bakır
- Lityum
- Kiraz (taze)
- Pasifik somonları
- İyot
- Şaraplar
- Molibden cevherleri
- Üzüm (taze)
- Ormancılık ürünleri

İTHALAT

- Mineral yakıtlar, yağlar, bitümenli taşkömürü
- Motorlu taşıtlar
- Makine ve aksamaları
- Elektronik cihazlar
- Plastik ve mamülleri
- Demir-çelik
- Sığır eti
- İlaçlar

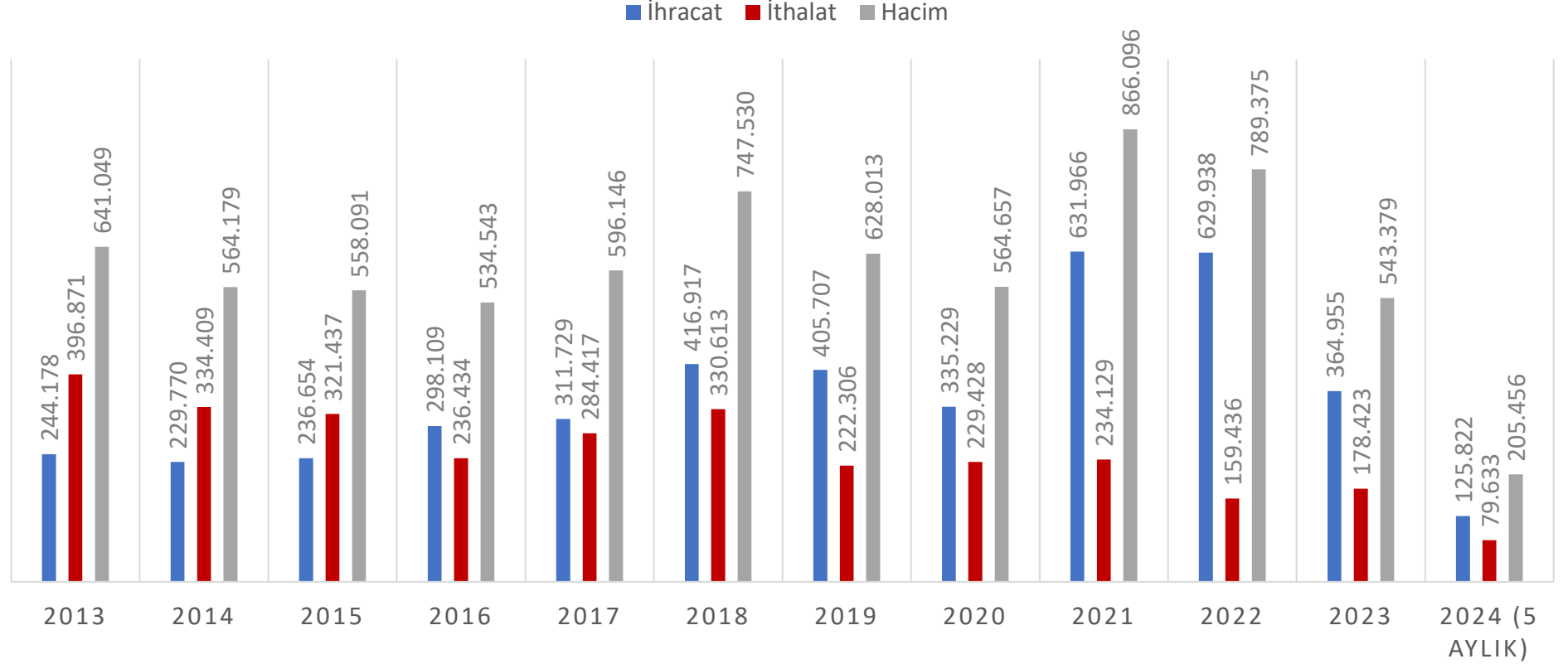

ŞİLİ-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE-ŞİLİ DIŞ TİCARETİ, 2013-2024, BİN \$

- Siyasi ve ekonomik alanda dostluk ilişkisi
- Serbest Ticaret Anlaşması (Mart 2011)
- Bazı tarım ürünlerinde ve sanayi ürünlerinin tamamında gümrük vergileri sıfırlanmıştır.

Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

ŞİLİ-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

2023 LATİN AMERİKA'DA EN BÜYÜK TİCARİ PARTNERLERİMİZ

Sıra	Ülkeler	İthalat	İhracat	Toplam
1	Brezilya	4.139.841	823.495	4.963.337
2	Meksika	1.229.266	1.243.208	2.472.474
3	Kolombiya	835.058	202.757	1.037.815
4	Arjantin	736.888	170.873	907.761
5	Venezuela	367.082	365.439	732.520
6	Uruguay	375.649	156.435	532.084
7	Peru	294.421	227.223	521.644
8	Şili	215.771	305.117	520.887
9	Panama	17.870	385.505	403.375
10	Dominik Cumhuriyeti	28.961	185.934	214.895

Kaynak: TÜİK

İKİLİ TİCARETTE BAŞLICA ÜRÜNLER

İHRACAT

- Demir ve çelik ürünler
- Motorlu taşıtlar
- Plastik çubuk, profiller
- Makine ve aksamları
- İnşaat Malzemeleri
- Kurşun asitli akümülatörler
- Makarna

İTHALAT

- Ceviz
- Balık yağları
- Bakır katot
- Kuru üzüm
- Bademler
- Çok Katlı Kağıt ve Kartonlar
- Kuru erik
- Kara kabuk midyesi
- Şaraplar
- Ahşap kontraplaklar

ŞİLİ'YE SEKTÖREL İHRACAT (1000 \$) 2023

31.12.2023 Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat (1000 \$)

SEKTÖR	1 OCAK - 31 ARALIK		DEĞ.
	2022	2023	
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	71.691	70.341	-2%
Çelik	111.986	48.032	-57%
Otomotiv Endüstrisi	107.192	40.371	-62%
Makine ve Aksamları	32.940	28.649	-13%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	11.703	19.257	65%
İklimlendirme Sanayii	14.809	16.470	11%
Elektrik ve Elektronik	11.040	11.241	2%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	15.743	10.874	-31%
Demir ve Demir Dışı Metaller	14.978	8.679	-42%
Tekstil ve Hammaddeleri	7.379	8.325	13%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	6.725	6.277	-7%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	7.907	4.876	-38%
Madencilik Ürünleri	1.901	2.615	38%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	5.495	2.186	-60%
Deri ve Deri Mamulleri	2.326	2.072	-11%
Meyve Sebze Mamulleri	1.334	1.978	48%
Mücevher	2.031	1.540	-24%
Halı	2.546	1.334	-48%
Tütün	497	802	62%
Kuru Meyve ve Mamulleri	572	402	-30%
Gemi, Yat ve Hizmetleri	13.047	297	-98%
Zeytin ve Zeytinyağı	17	169	879%
Yaş Meyve ve Sebze	1	18	2274%
Diğer Sanayi Ürünleri	202	0	-100%
Fındık ve Mamulleri	92	0	-100%
Süs Bitkileri ve Mamulleri	8	0	-100%

Kaynak: TIM

PAZARA GİRİŞ & İŞ KÜLTÜRÜ

- Şili pazarında ithalat, sağlık kaydı, pazarlama, tanıtım, satış ve stok süreçleri ile birebir ilgilenebilecek **yerel bir temsilci veya distribütör** aracılığıyla iş yapılması,
- Alıcı ve satıcının doğrudan biraraya gelmesi / **yüzyüze iletişim**, fuarlar, ziyaretler, numune-showroom
- **Randevuların** önceden alınması zaruri,
- **E-postalara geç yanıt**,
- Özellikle **Güney Amerika'da tatil dönemi** olan Ocak-Şubat-Temmuz aylarında iş görüşmesi planlanmaması,
- Dakiklik önemli ancak **görüşmelerde aceleci bir tavır sergilenmez**,
- İş sunumlarının **baskı unsuru** kullanılmadan yapılması,
- **İspanyolca** (tercüman, kartvizit, tanıtım materyalleri...),
- Sohbetlerde siyaset ve insan hakları gibi hassas konuların konuşulmasından kaçınılması, **aile hayatı** gibi konulara öncelik verilmesi
- İthalat-ihracatta **ABD Doları** cinsinden ödeme yaygın, kredi kartı ve çek kullanımı hemen her alanda mümkün,
- Ticari vize uygulaması bulunmamakta, potansiyel yabancı yatırımcıların ülkeye girişlerini **turist vizesi** kapsamında yapmaları gerekmektedir (90 gün)

İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ

ŞİLİ İKLİMLENDİRME PAZARINA GENEL BAKIŞ

- İklimlendirme pazarından 2024 yılında elde edilecek gelirin yaklaşık **600 Milyon ABD Doları** olacağı tahmin edilmektedir.
- Pazarın yılda ortalama **%4'lük bir büyüme** kapasitesi vardır.
- Şili'nin kendine has **coğrafi yapısı ve çok farklı iklim koşulları** bulunmaktadır.
- Son yıllarda **enerji verimliliği**, gelişmiş filtreleme çözümleri, hava kalitesinin artırılması, emisyon oranlarının azaltılması konuları önem kazanmıştır.
- Kentleşme ve nüfus artışı ile birlikte HVAC sistemlerine olan **talep artmaktadır**.
- **İklim değişikliği ile mücadele ve sürdürülebilirlik** politikaları önem kazanmıştır.
- **Konvansiyonel yakıtlar** açısından dışa bağımlı olan Şili'de **yenilenebilir enerji** yatırımları hız kazanmıştır.
- **Kırsal kesimlerde** geleneksel iklimlendirme sistemleri kullanılmaya devam etmektedir.
- Sektörde genel olarak **dışa bağımlılık** söz konusudur.
- **Superintendencia de Electricidad y Combustibles – SEC** (Elektrik ve Yakıtlar Denetim İdaresi), hem güvenlik hem de enerji verimliliği kapsamında **elektrikle ve yakıtlarla çalışan cihazların standartlarını belirlemekte ve zorunlu sertifikasyon süreçlerini düzenlemektedir** (<https://www.sec.cl/home-mundo-energetico/>).

İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNDE ŞİLİ'NİN İTHALATI-2023

GTİP	Açıklama	Şili'nin İthalatı (2023) (\$)
8421	Santrifüjler	572.413.172
8413	Sıvılar için pompalar	501.123.499
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler	493.231.482
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için, musluklar, valfler (vanalar) vb.	442.489.413
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar,	283.790.472
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar	243.796.475
8419	Isıtıcılar/kurutucular vb.	230.855.021
8479	Diğer makine ve cihazlar	229.753.258
8536	Elektrik teçhizatı	227.048.760
3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar, bağlayıcılar	212.987.540
8516	Elektrikli ısıtıcılar	178.575.160
7308	Demir veya çelikten inşaat aksamı	177.553.449
8415	Klimalar	149.336.569
3917	Plastik bağlantı elemanları	147.281.831
	Diğer cihaz ve aksesuarlar	1.055.984.189
Toplam		5.146.220.291

SEKTÖREL PAYDAŞLAR & FUARLAR

- Santiago Ticaret Odası (CCS)
- Ulusal Ticaret, Hizmet ve Turizm Odası (CNC)
- Sanayiciler Federasyonu (SOFOFA)

- ✓ Şili Soğutma ve İklimlendirme Odası-Camara Chilena De Refrigeracion Y Climatizacion A G <https://www.chryc.cl/>
- ✓ Üyeler: <https://www.chryc.cl/socios>
- ✓ Sektörel Dergi: <https://www.chryc.cl/revista-friocalor>

- ❖ EXPO FRIO CALOR <https://expofriocalor.cl/>
- ❖ (2024 Mayıs 6. Versiyonu, +100 standlı katılım, +6000 ziyaretçi)

ŞİLİ ÜLKE SAYFASI

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/guney-amerika/sili/genel-bilgiler>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE YÜZYILI 100

ANA SAYFA KURUMSAL TEŞKİLAT MEVZUAT İSTATİSTİK ÜLKELER İLETİŞİM YEŞİL MUTABAKAT ENGLISH E-HİZMETLER

Şili

ULKE PROFILI PAZAR BİLGİLERİ RAPORLAR POTANSİYEL URUN MATRİSLERİ İKİLİ ANLAŞMALAR FAYDALI LINKLER

 <p>GSYİH (Milyon \$) 333 760 (2024-IMF tahmini)</p>	 <p>KBGSYİH (\$) 16,616 (2024-IMF tahmini)</p>	 <p>Büyüme Oranı (%) 1,98 (2024-IMF tahmini)</p>
 <p>Nüfus 20.086.000 (2024-IMF tahmini)</p>	 <p>Yüzölçümü (km²) 756.096</p>	 <p>Başkent Santiago</p>

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İLETİŞİM ve FAYDALI LİNKLER

santiago@ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>

<https://www.kolayihracat.gov.tr/>

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/guney-amerika/sili/faydali-linkler>

 T.C. TİCARET
BAKANLIĞI Müşavire Danışın

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE
ELEKTRONİK SOHBETLER

Ülkeye İhracat Yapmak İstiyorum

Hangi konuda bilgi almak istiyorsunuz?

- İthalatçı Firma Bilgileri
- Sektörler Hakkında Bilgiler
- Tarifeler/Kotalar Hakkında Bilgiler
- Tarife Dışı Önlemler Hakkında Bilgiler
- Hedef Ülkedeki Gümrük İşlemleri
- Tanıtım, PR, Tercüman, Organizatör Talepleri

 KOLAY İHRACAT PLATFORMU

Kolay İhracat Platformu

İhracatla ilgili her şey tek platformda! Size en uygun hedef pazarları bulun, pazarlar ile ilgili bilinmesi gerekenleri öğrenin, sektör analizlerinizi inceleyin ve ihracatınızı arttırın!

KOLAY DESTEK PLATFORMU

<https://kolaydestek.gov.tr/>

Kolay Desteğe Hoş Geldin!

Kolay Destek, sana Ticaret Bakanlığı tarafından verilen 14 farklı desteğin daha kolay ve anlaşılır biçimde sunulmasını amaçlayan bir sitedir. İhracat yaparken müşteri bulmaktan yurt dışında reklam vermeye, fuarlara katılmaktan müşterilerin için uygun kredi bulmaya kadar sayısız destek burada! İstedikğin her desteği kolayca al, ihracatını artır.

Haydi, Hemen Başla!

TEŞEKKÜRLER

Selda Nil GÜNER, Ticaret Müşaviri

Alfredo Barros Errázuriz 1954, Oficina 1204, Providencia, Santiago de Chile

VoIP : + 90 312 204 82 47

☎ : + 56 2 2470 9009

✉ : santiago@ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>